

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (desátého senátu)

16. února 2023*

„Řízení o předběžné otázce – Azylová politika – Nařízení (EU) č. 604/2013 – Kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu – Článek 6 odst. 1 – Nejlepší zájem dítěte – Článek 16 odst. 1 – Závislá osoba – Článek 17 odst. 1 – Diskreční ustanovení – Provedení členským státem – Státní příslušnice třetí země, která je v době podání své žádosti o mezinárodní ochranu těhotná – Manželství – Manžel, jemuž byla přiznána mezinárodní ochrana v dotčeném členském státě – Rozhodnutí zamítnout vyřízení žádosti a přemístit žadatelku do jiného členského státu považovaného za příslušný pro tuto žádost“

Ve věci C-745/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím rechtbank Den Haag (soud v Haagu, Nizozemsko) ze dne 29. listopadu 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 2. prosince 2021, v řízení

L. G.

proti

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

SOUDNÍ DVŮR (desátý senát),

ve složení D. Gratsias, předseda senátu, E. Regan (zpravodaj), předseda pátého senátu, a Z. Csehi, soudce,

generální advokátka: T. Čapeta,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za L. G. F. van Dijkem a A. Khalafem, advocaten,
- za nizozemskou vládu K. Bulterman a M. H. S. Gijzen, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: nizozemština.

– za Evropskou komisi L. Grønfeldt a F. Wilmanem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 16 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31) (dále jen „nařízení Dublin III“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi státní příslušnicí třetí země a staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (státní tajemník pro spravedlnost a bezpečnost, Nizozemsko) (dále jen „státní tajemník“) ve věci jeho rozhodnutí o zamítnutí posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou touto státní příslušnicí a o jejím přemístění do Litevské republiky z důvodu, že k posouzení této žádosti je příslušný tento jiný členský stát.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (EU) č. 343/2003

- 3 Článek 15 nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. 2003, L 50, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 109) (dále jen „nařízení Dublin II“), který je obsažen v kapitole IV tohoto nařízení, nadepsaný „Humanitární ustanovení“, stanovil v odst. 2:

„V případě, že dotčená osoba je závislá na pomoci druhé osoby z důvodu těhotenství či novorozeného dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo stáří, nerozdělí nebo spojí členské státy žadatele o azyl s jiným příbuzným, který přebývá na území jednoho z členských států, za předpokladu, že tyto rodinné vazby dříve existovaly v zemi původu.“

- 4 Nařízení Dublin II bylo k 19. červenci 2013 zrušeno a nahrazeno nařízením Dublin III.

Nařízení Dublin III

- 5 Článek 2 nařízení Dublin III, nadepsaný „Definice“, obsažený v jeho kapitole I, nadepsané „Předmět a definice“, zní:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

- g) ‚rodinným příslušníkem‘ tito členové rodiny žadatele nacházející se na území některého členského státu, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:

- manžel či manželka žadatele nebo jeho nesezdaný partner či partnerka, se kterým/kterou žije v trvalém vztahu, pokud se k nesezdaným párům v právu nebo praxi dotčeného členského státu přistupuje podobně jako k párům sezdaným podle jeho právních předpisů o státních příslušnících třetí země,

[...]“

- 6 Článek 3 tohoto nařízení, nadepsaný „Přístup k řízení o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu“, obsažený v jeho kapitole II, nadepsané „Obecné zásady a záruky“, v odst. 1 stanoví:

„Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.“

- 7 Článek 6 tohoto nařízení, nadepsaný „Záruky pro nezletilé osoby“, stanoví:

„1. Během všech řízení podle tohoto nařízení mají členské státy především na mysli nejlepší zájem dítěte.

[...]

3. Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte členské státy navzájem úzce spolupracují a zejména berou v úvahu následující záležitosti:

- a) možnost opětovného sloučení rodiny;

[...]“

- 8 Kapitola III nařízení Dublin III, nadepsaná „Kritéria pro určení příslušného členského státu“, obsahuje články 7 až 15.

- 9 Článek 9 tohoto nařízení, nadepsaný „Rodinní příslušníci, kteří požívají mezinárodní ochrany“, stanoví:

„Pokud má žadatel rodinného příslušníka, který může pobývat jako osoba požívající mezinárodní ochrany v některém členském státě, bez ohledu na to, zda tato rodina vznikla již dříve v zemi původu, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.“

- 10 Článek 12 uvedeného nařízení, nadepsaný „Vydávání povolení k pobytu nebo víz“, stanoví v odst. 2 a 3:

„2. Pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil [...]

3. Pokud je žadatel držitelem více platných povolení k pobytu nebo víz vydaných různými členskými státy, přejímají členské státy příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v tomto pořadí:

- a) členský stát, který vydal povolení k pobytu přiznávající právo na nejdelší pobyt, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který vydal povolení k pobytu, jehož doba platnosti skončí jako poslední;
- b) členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední, pokud se jedná o stejný druh víz;
- c) pokud se jedná o různé druhy víz, členský stát, který udělil vízum s nejdelší dobou platnosti, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední.“

- 11 Článek 16 nařízení Dublin III, nadepsaný „Závislé osoby“, obsažený v jeho kapitole IV, nadepsané „Závislé osoby a diskreční ustanovení“, v odst. 1 stanoví:

„Pokud je žadatel z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislý na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, nebo pokud je toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele, členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto dítětem, sourozencem nebo rodičem za předpokladu, že tyto rodinné vazby již dříve existovaly v zemi původu, toto dítě, sourozenec nebo rodič nebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně.“

- 12 Článek 17 tohoto nařízení, nadepsaný „Diskreční ustanovení“, obsažený v téže kapitole, v prvním pododstavci odst. 1 stanoví:

„Odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.“

- 13 Článek 20 tohoto nařízení, nadepsaný „Zahájení řízení“, obsažený v oddíle I kapitoly VI uvedeného nařízení, nadepsané „Řízení týkající se převzetí a přijetí zpět“, v odst. 3 stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení je situace nezletilé osoby, která doprovází žadatele a splňuje definici rodinného příslušníka, neoddělitelná od situace jeho rodinného příslušníka a zabývá se jí členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu tohoto rodinného příslušníka, třebaže nezletilá osoba není sama žadatelem, za předpokladu, že je to v jejím nejlepším zájmu. Stejným způsobem se postupuje v případě dětí narozených po příjezdu žadatele na území některého členského státu, aniž je nutné zahájit nové řízení o jejich převzetí.“

Nizozemské právo

- 14 Podle článku 2 první knihy Burgerlijk Wetboek (nizozemský občanský zákoník) se dítě, které žena čeká, považuje za již narozené, pokud to vyžaduje jeho zájem.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Žalobkyně v původním řízení, která je syrskou státní příslušnicí, obdržela od zastoupení Litevské republiky v Bělorusku vízum s platností od 10. srpna 2016 do 9. listopadu 2017.
- 16 V červenci roku 2017 opustila Sýrii a dne 27. září 2017 přicestovala do Nizozemska mimo jiné přes Turecko, Řecko, Litvu a Polsko.
- 17 Dne 28. září 2017 podala žalobkyně v původním řízení v Nizozemsku žádost o azyl.
- 18 Dne 10. října 2017 se žalobkyně provdala za státního příslušníka třetí země, kterému již tento členský stát, ve kterém pobývá od roku 2011, udělil azyl. Žalobkyně a její manžel se znali již před svatbou, ale v té době spolu nežili.
- 19 Nizozemské orgány požádaly dne 12. října 2017 litevské orgány o převzetí žalobkyně v původním řízení z důvodu, že za stát příslušný k posouzení žádosti o azyl podle čl. 12 odst. 2 nebo 3 nařízení Dublin III musí být považována Litevská republika.
- 20 Litevské orgány s tímto převzetím dne 12. prosince 2017 souhlasily.
- 21 Dne 16. února 2018 žalobkyně v původním řízení poté, co státní tajemník vydal dne 2. února 2018 návrh rozhodnutí o jejím přemístění do Litvy, předložila k tomuto návrhu své vyjádření, v němž uvedla a prokázala, že je těhotná.
- 22 Rozhodnutím ze dne 12. března 2018 státní tajemník rozhodl, že neposoudí žádost o povolení k přechodnému pobytu pro žadatele o azyl podanou žalobkyní v původním řízení z důvodu, že k vyřízení této žádosti je příslušná Litevská republika (dále jen „sporné rozhodnutí“).
- 23 Dne 20. června 2018 se žalobkyni v původním řízení narodila v Nizozemsku dcera. V posudku ze dne 3. srpna 2018 předloženém žalobkyní v původním řízení, který byl vypracován dvěma znalci, bylo na základě porovnání genetických vzorků konstatováno, že otcem tohoto dítěte je s pravděpodobností hraničící s jistotou její manžel. Podle nizozemského práva je jím i ze zákona, jelikož se dítě narodilo během manželství.
- 24 Státní tajemník poté vydal dceři žalobkyně v původním řízení povolení k pobytu s omezenou dobou platnosti podléhající omezení, že musí pobývat „u [otce]“.
- 25 Žalobkyně v původním řízení podala žalobu na zrušení sporného rozhodnutí k rechtbank Den Haag (soud v Haagu, Nizozemsko), který je předkládajícím soudem. Na podporu této žaloby uvedla, že byly porušeny články 9, čl. 16 odst. 1 a čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III z hlediska nejlepšího zájmu nenarozeného dítěte v době podání její žádosti.

- 26 Pokud jde nejprve o článek 9 nařízení Dublin III, předkládající soud uvádí, že odmítl argumenty vycházející z porušení tohoto ustanovení v mezitímním rozhodnutí ze dne 4. dubna 2018. Je tedy tímto posouzením vázán, jelikož neexistuje naléhavý důvod pro jeho změnu.
- 27 Stran čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení pak tento soud uvádí, že ohledně tohoto ustanovení v témže mezitímním rozhodnutí sice shledal, že posouzení provedené státním tajemníkem ve sporném rozhodnutí je příliš omezené, avšak toto posouzení nemůže být zachováno. V rozsudku ze dne 23. ledna 2019, M. A. a další (C-661/17, EU:C:2019:53, bod 71) totiž Soudní dvůr mezitím rozhodl, že úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby využil tohoto čl. 17 odst. 1 a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný. Tento výklad unijního práva podaný Soudním dvorem představuje podle názoru předkládajícího soudu naléhavý důvod pro odchýlení se od posouzení provedeného v mezitímním rozhodnutí.
- 28 Pokud jde konečně o čl. 16 odst. 1 uvedeného nařízení, předkládající soud poukazuje na to, že podle tvrzení žalobkyně v původním řízení musí být toto ustanovení vykládáno široce, stejně jako obdobné ustanovení, které mu předcházelo a které je obsaženo v čl. 15 odst. 2 nařízení Dublin II, jež Soudní dvůr použil v rozsudku ze dne 6. listopadu 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), jelikož z hlediska nejlepšího zájmu dítěte je irelevantní, že rodinný vztah mezi otcem a nenarozeným dítětem neexistoval v zemi původu matky.
- 29 Státní tajemník naopak tvrdí, že se článek 2 první knihy nizozemského občanského zákoníku týká pouze občanských práv, a nikoli práv týkajících se pobytu nebo příslušnosti pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Kromě toho uvádí, že se článek 24 Listiny základních práv Evropské unie nevztahuje na ochranu nenarozeného dítěte. Dále tvrdí, že článek 16 nařízení Dublin III se nepoužije na vztahy závislosti mezi osobou žádající o mezinárodní ochranu a jejím partnerem. Výklad podaný Soudním dvorem v rozsudku ze dne 6. listopadu 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685) je podle jeho názoru v tomto ohledu překonaný, kromě skutečnosti, že tento rozsudek zdůrazňuje požadavek existence rodinné vazby v zemi původu. Nakonec státní tajemník uvádí, že toto nařízení se již nemůže vztahovat na dceru žalobkyně v původním řízení, jelikož tato dcera mezitím získala povolení k přechodnému pobytu, které jí opravňuje k tomu, aby zůstala u svého otce. Pokud je to v nejlepším zájmu dítěte, mohl by navíc rodinný život probíhat s oběma rodiči v Litvě.
- 30 Předkládající soud má za to, že s ohledem na datum jejího porodu byla žalobkyně v původním řízení těhotná přibližně od poloviny září roku 2017, tedy před podáním své žádosti o mezinárodní ochranu. Podle článku 2 první knihy nizozemského občanského zákoníku existuje přitom povinnost přistupovat k dítěti, které žalobkyně v původním řízení čekala, jako k již narozenému dítěti, pokud je to v zájmu tohoto dítěte.
- 31 Podle předkládajícího soudu tedy vyvstává otázka, zda unijní právo brání tomu, aby byly zájmy nenarozeného dítěte zohledněny samostatně při určování členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl a při rozhodování o přemístění. V tomto ohledu již Soudní dvůr v rozsudku ze dne 23. ledna 2019, M. A. a další (C-661/17, EU:C:2019:53) rozhodl, že z čl. 20 odst. 3 nařízení Dublin III vyplývá, že se předpokládá, že zachování celistvosti rodiny je v nejlepším zájmu dítěte. Toto ustanovení přitom zaprvé výslovně přiznává stejné postavení dítěti, které se narodí po příjezdu žadatele o azyl na území členského státu, jako dítěti, které žadatele doprovází. Zadruhé je nesprávné se domnívat, že tato celistvost může být uskutečněna během posuzování žádosti o azyl v Litvě, jelikož otec dítěte nemá v tomto členském státě právo pobytu.

- 32 Další otázkou, kterou je třeba vyjasnit, je, zda je vyloučeno použití čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III. Podle jeho znění se totiž vztahuje pouze na děti, sourozence nebo rodiče žadatele, avšak nikoli na jeho manžela/manželku. V rozsudku ze dne 6. listopadu 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685) však Soudní dvůr podal široký výklad podobného ustanovení, a to čl. 15 odst. 2 nařízení Dublin II, které tomuto čl. 16 odst. 1 předcházelo.
- 33 V případě, že by se použil uvedený čl. 16 odst. 1, vyvstává podle předkládajícího soudu rovněž otázka, zda těhotenství žalobkyně v původním řízení vytvořilo situaci závislosti na jejím manželovi ve smyslu tohoto ustanovení. V této souvislosti je třeba vzít v úvahu skutečnost, že tato žalobkyně nemá v Litvě žádné rodinné nebo jiné vazby, neovládá jazyk tohoto členského státu a nemá prostředky na živobytí. Mezi velmi malým dítětem a každým z jeho rodičů přitom v zásadě existuje vztah závislosti.
- 34 Nakonec se předkládající soud táže, zda za předpokladu, že unijní právo nebrání zohlednění zájmů nenarozeného dítěte, znamenají zájmy takového dítěte, že nizozemské orgány byly podle čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III povinny až na výjimečné okolnosti zajistit, aby toto dítě mohlo zůstat u svého otce během posuzování žádosti o mezinárodní ochranu.
- 35 Za těchto podmínek se Rechtbank Den Haag (soud v Haagu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Brání unijní právo tomu, aby při určování členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl měl podle vnitrostátní právní úpravy samostatnou relevanci nejlepší zájem dítěte, které žadatelka o azyl čekala v době podání žádosti?
- 2) a) Brání čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III použití tohoto ustanovení v případě, kdy se jedná o manžela žadatelky o azyl, který má legální pobyt v členském státě, jemuž je žádost o azyl určena?
b) Pokud ne: vytvořilo těhotenství žadatelky o azyl závislost ve smyslu tohoto ustanovení ve vztahu k manželovi, s nímž čekala dítě?
- 3) Nebrání-li právo Unie tomu, aby měl podle vnitrostátní právní úpravy při určování členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl samostatnou relevanci nejlepší zájem nenarozeného dítěte, lze čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III použít na vztah mezi nenarozeným dítětem a jeho otcem, který legálně pobývá v členském státě, jemuž je žádost o azyl určena?“

K předběžným otázkám

Ke druhé a třetí otázce

- 36 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně a na prvním místě, je, zda čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že se použije v případě, že existuje vztah závislosti buď mezi osobou žádající o mezinárodní ochranu a jejím manželem/manželkou, který/která oprávněně pobývá v členském státě, v němž byla podána žádost o tuto ochranu, nebo mezi nenarozeným dítětem tohoto žadatele a tímto manželem, který je rovněž otcem tohoto dítěte.

- 37 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle tohoto ustanovení členské státy obvykle ponechají spolu nebo sloučí žadatele s „jeho dítětem, sourozencem nebo rodičem“, kteří oprávněně pobývají v členském státě, pokud mezi nimi existuje vztah závislosti, za předpokladu, že rodinné vazby existovaly již dříve v zemi původu, pokud toto dítě, tento sourozenec nebo rodič, anebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně.
- 38 Je třeba konstatovat, že z tohoto znění jasně vyplývá, že se čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III nepoužije v případě vztahu závislosti mezi osobou, která je žadatelem o mezinárodní ochranu, a jejím manželem/manželkou, jelikož toto ustanovení se na takový vztah závislosti nevztahuje.
- 39 Jak správně podotkly nizozemská vláda a Evropská komise, výklad výrazu „jiný příbuzný“ použitého v čl. 15 odst. 2 nařízení Dublin II, jenž předchází čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III a který Soudní dvůr podal v bodech 38 až 43 rozsudku ze dne 6. listopadu 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), je v tomto ohledu irelevantní, jelikož posledně uvedené ustanovení nahradilo tento výraz taxativním výčtem osob, ve kterém není uveden manžel/manželka nebo stálý partner, a to přesto, že patří k „rodinným příslušníkům“, kteří jsou definováni v čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III.
- 40 Kromě toho ze znění čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III také jasně vyplývá, že se toto ustanovení použije pouze v případě vztahu závislosti, který zahrnuje žadatele o mezinárodní ochranu, ať již proto, že je závislý na osobách uvedených v tomto ustanovení, nebo naopak, že tyto osoby jsou závislé na tomto žadateli.
- 41 Z toho vyplývá, že se toto ustanovení nepoužije v případě vztahu závislosti mezi dítětem takového žadatele a jednou z těchto osob, kterou je v projednávané věci otec tohoto dítěte, jenž je zároveň manželem žadatelky o mezinárodní ochranu dotčené ve věci v původním řízení.
- 42 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že se nepoužije v případě, že existuje vztah závislosti buď mezi osobou žádající o mezinárodní ochranu a jejím manželem/manželkou, který/která oprávněně pobývá v členském státě, v němž byla podána žádost o tuto ochranu, nebo mezi nenarozeným dítětem tohoto žadatele a tímto manželem, který je rovněž otcem tohoto dítěte.

K první otázce

- 43 Vzhledem k tomu, že předkládající soud neuvádí ve své první otázce žádné konkrétní ustanovení unijního práva, je třeba připomenout, že podle jeho ustálené judikatury přísluší Soudnímu dvoru v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázku, jež mu je položena. K těmto účelům může Soudní dvůr ze všech poznatků předložených předkládajícím soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vytěžit ty prvky unijního práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu v původním řízení třeba vyložit (rozsudek ze dne 20. října 2022, Koalícia „Demokratična Bulgaria – Obedinenie“, C-306/21, EU:C:2022:813, body 43 a 44, jakož i citovaná judikatura).

- 44 V projednávané věci vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jak bylo uvedeno v bodě 27 tohoto rozsudku, že předkládající soud měl původně v mezitímním rozhodnutí vydaném v rámci věci v původním řízení za to, že státní tajemník ve sporném rozhodnutí právně dostačujícím způsobem nezkoumal dopad čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Uvedený soud však podle všeho toto posouzení následně změnil po vyhlášení rozsudku ze dne 23. ledna 2019, M. A. a další (C-661/17, EU:C:2019:53).
- 45 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právní předpisy členského státu ukládaly příslušným vnitrostátním orgánům povinnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou státní příslušnicí třetí země, která byla v době podání své žádosti těhotná, pouze z důvodu nejlepšího zájmu dítěte, přestože kritéria stanovená v člancích 7 až 15 tohoto nařízení určují jako příslušný pro tuto žádost jiný členský stát.
- 46 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III posuzuje žádost o mezinárodní ochranu jediný členský stát, kterým je stát příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III tohoto nařízení, která obsahuje články 7 až 15.
- 47 Odchylně od tohoto čl. 3 odst. 1 však stanoví čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, že každý členský stát se může rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou u něj podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.
- 48 Je zajisté pravda, jak uvedla nizozemská vláda, že Soudní dvůr v bodě 72 rozsudku ze dne 23. ledna 2019, M. A. a další (C-661/17, EU:C:2019:53), rozhodl, že čl. 6 odst. 1 nařízení Dublin III nevyžaduje, aby členský stát, který není příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III tohoto nařízení k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, zohlednil nejlepší zájem dítěte a sám posoudil žádost na základě čl. 17 odst. 1 uvedeného nařízení.
- 49 Je však třeba konstatovat, že z uvedeného rozsudku rovněž vyplývá, že členskému státu nic nebrání v tom, aby takovou žádost posoudil z důvodu, že takové posouzení je v nejlepším zájmu dítěte.
- 50 Soudní dvůr totiž v uvedeném rozsudku rovněž rozhodl, že ze samotného znění čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III jasně vyplývá, že toto ustanovení, jehož cílem je zachování výsad členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany, tím, že umožňuje každému členskému státu svrchovaně se rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením, ponechává na uvážení každého členského státu, zda takovou žádost posoudí, přičemž využití možnosti stanovené v tomto ustanovení není žádným zvláštním způsobem podmíněno. S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané tímto nařízením členským státům je tedy na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnosti poskytnuté tímto čl. 17 odst. 1, a rozhodl, že sám posoudí žádost o mezinárodní ochranu, k jejímuž posouzení není příslušný podle kritérií stanovených tímto nařízením (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. ledna 2019, M. A. a další, C-661/17, EU:C:2019:53, body 58 až 60, jakož i 71).
- 51 V projednávané věci přitom ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že ustanovení nizozemského občanského zákoníku, podle kterého se nenarozené dítě musí považovat za již narozené, pokud je to v jeho zájmu, ukládá podle předkládajícího soudu vnitrostátním orgánům

povinnost z důvodu zvláštního významu, který toto ustanovení příkládá nejlepšímu zájmu dítěte, zkoumat z tohoto samotného důvodu žádost o mezinárodní ochranu podanou státní příslušnicí třetí země, jestliže byla v době podání této žádosti těhotná, i když kritéria stanovená v kapitole III nařízení Dublin III určují za stát příslušný pro tuto žádost jiný členský stát.

- 52 Toto ustanovení vnitrostátního práva ukládá tedy podle tohoto soudu nizozemským orgánům, aby za těchto okolností využily možnosti poskytnuté diskrečním ustanovením v čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení.
- 53 Je však na předkládajícím soudu, aby posoudil, zda příslušné vnitrostátní orgány porušily ve věci v původním řízení vnitrostátní právo tím, že zamítly žádost o mezinárodní ochranu podanou žalobkyní v původním řízení, ačkoli byla v době podání této žádosti těhotná.
- 54 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby právní předpisy členského státu ukládaly příslušným vnitrostátním orgánům povinnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou státní příslušnicí třetí země, která byla v době podání své žádosti těhotná, ze samotného důvodu nejlepšího zájmu dítěte, přestože kritéria stanovená v článcích 7 až 15 tohoto nařízení určují jako příslušný pro tuto žádost jiný členský stát.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (desátý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 16 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států,**

musí být vykládán v tom smyslu, že

se nepoužije v případě, že existuje vztah závislosti buď mezi osobou žádající o mezinárodní ochranu a jejím manželem/manželkou, který/která oprávněně pobývá v členském státě, v němž byla podána žádost o tuto ochranu, nebo mezi nenarozeným dítětem tohoto žadatele a tímto manželem, který je rovněž otcem tohoto dítěte.

- 2) Článek 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013**

musí být vykládán v tom smyslu, že

nebrání tomu, aby právní předpisy členského státu ukládaly příslušným vnitrostátním orgánům povinnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou státní příslušnicí třetí země, která byla v době podání své žádosti těhotná, ze samotného důvodu

nejlepšího zájmu dítěte, přestože kritéria stanovená v článcích 7 až 15 tohoto nařízení určují jako příslušný pro tuto žádost jiný členský stát.

Podpisy.